

СЕКСУАЛЬНА КУЛЬТУРА

КРІЗЬ ПРИЗМУ ІСТОРІЇ

СЕКСУАЛЬНІСТЬ ЯК ЧАСТИНА ПОРЯДКУ

В античній Греції та Римі про сексуальність говорили відкрито - через міфи, філософію, медицину, мистецтво та шлюбні правила.

Сексуальність була пов'язана зі статусом, соціальними нормами й ієрархією.

СЕРЕДНЬОВІЧЧЯ: ЗНАННЯ ЧЕРЕЗ ШЛЮБ, РЕЛІГІЮ І ТРАДИЦІЇ

Знання про інтимне життя передавалися через поради старших, релігійні настанови, медичні трактати та шлюбні звичаї.

Сексуальність розглядали крізь призму гріха, репутації, шлюбу й соціального контролю.

XVI–XIX СТОЛІТТЯ: СТРАХ ІНФЕКЦІЇ ЗМІНЮЄ ПІДХІД

Після поширення сифілісу сексуальність почали частіше сприймати не лише як моральне питання, а й як медичний ризик.

Саме страх перед венеричними інфекціями поступово сформував потребу в профілактиці.

XIX СТОЛІТТЯ: БАГАТО СОРОМУ, МАЛО ЗНАНЬ

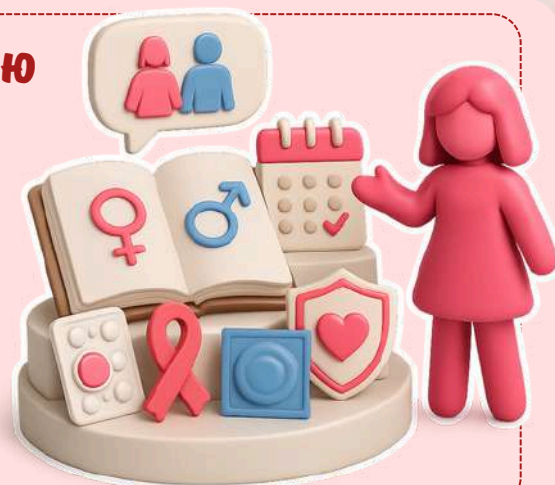
У XIX столітті сексуальної освіти в сучасному розумінні ще не існувало.

Відкриті розмови про сексуальність вважалися непристойними, а знання часто замінювали мовчанням, релігійними застереженнями та псевдонауковими міфами.

XX СТОЛІТТЯ: РОЗМОВА СТАЄ ВІДКРИТИШОЮ

У XX столітті сексуальна освіта поступово змінила тон: від моралізаторства й "гігієни" - до розмов про контрацепцію, планування сім'ї, профілактику інфекцій і реальну сексуальну поведінку людей.

Особливо важливим переломом стала епідемія ВІЛ/СНІД, коли мовчання стало небезпечним.

ВІД ПРИВАТНОЇ ТЕМИ - ДО ШКІЛЬНОЇ ПРОГРАМИ

У 1955 році Швеція стала першою країною, де сексуальна освіта стала обов'язковою для всіх шкіл.

Згодом інші країни Європи теж почали впроваджувати цю тему в освіту - як частину профілактики, безпеки й турботи про здоров'я.

ПРЕЗЕРВАТИВ: МАЛЕНЬКИЙ ЗАСІБ З ВЕЛИКОЮ ІСТОРІЄЮ

Історія презерватива показує, як сексуальне здоров'я розвивалося разом із медициною й технологіями.

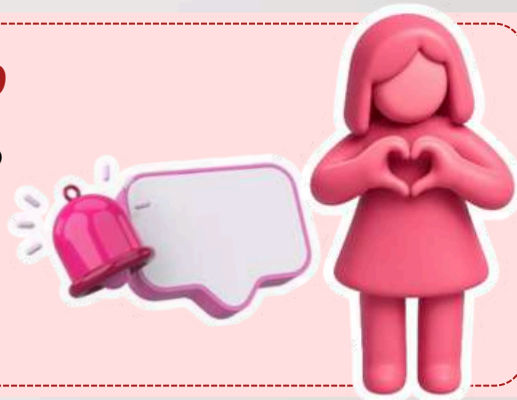
Від тканини, тваринних оболонок і гуми - до латексу, який зробив презерватив тоншим, еластичнішим і доступнішим.

XXI СТОЛІТТЯ: НЕ ЛИШЕ ПРО РЕПРОДУКЦІЮ

Сучасна сексуальна освіта - це не тільки про контрацепцію, інфекції та репродукцію.

Вона також охоплює згоду, особисті межі, повагу до тіла, здорові стосунки, цифрову безпеку та вміння звернутися по допомогу.

ЗНАННЯ ЗАМІСТЬ СТРАХУ І МІФІВ

Більшу частину історії сексуальності пояснювали через контроль: мораль, релігію, шлюб, репутацію або страх інфекцій.

Сучасний підхід змінює цю логіку: сексуальна освіта - це про здоров'я, профілактику, згоду, межі, безпеку та відповідальність.

ЛУБРИКАНТИ ІСТОРІЯ РОЗВИТКУ

З ЧОГО ВСЕ ПОЧИНАЛОСЯ?

Перші засоби з'явилися ще до фармацевтичної науки.

У різні історичні періоди використовували:

- ✓ оливкову олію
- ✓ тваринні жири
- ✓ рослинні екстракти

ПЕРШИЙ АПТЕЧНИЙ КРОК

З розвитком хімії у XIX–XX століттях з'являються мінеральні олії та вазелін.

Жирна основа:

- створювала оклюзійний шар;
- змінювала локальне середовище;
- після появи латексних виробів – руйнувала їхню структуру.

ВОДНІ ФОРМУЛИ: НОВИЙ ЕТАП

У 1970–80-х роках з'являються водні формули.

- ✓ сумісність із латексом
- ✓ відсутність жирної плівки
- ✓ легкість змивання

Вперше лубрикант почали розглядати як окремий продукт, а не як «адаптований» побутовий засіб.

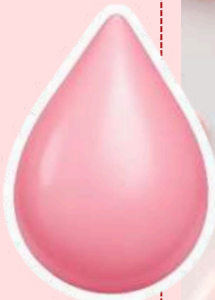
ОСМОЛЯРНІСТЬ МАЄ ЗНАЧЕННЯ

Перші водні лубриканти мали осмолярність 2000–6000 мОсм/кг.

Пізніші виявили!

Гіперосмолярні формули викликають:

- ✓ дегідратацію клітин;
- ✓ порушення міжклітинних контактів;
- ✓ підвищення проникності епітелію.

Після 2010-х років акцент зміщується.

Лубрикант починають оцінювати за впливом на:

- мікробіом
- pH
- бар'єрну функцію слизової

Дослідження O'Hanlon et al., 2013 показали, що деякі формули можуть знижувати життєздатність *Lactobacillus*.

СУЧАСНИЙ ПІДХІД - ФІЗІОЛОГІЧНА ВІДПОВІДНІСТЬ

Фокус на:

- ✓ pH 3,8–4,5
- ✓ Осмолярності, наближеній до фізіологічної
- ✓ Підтримці гідратації
- ✓ Мінімізації цитотоксичних компонентів
- ✓ Додаткових компонентах

